

Kristianstads
kommun

Degeberga

På egen hand!

– FRÅN BOKSKOG MED VATTENFALL TILL ÖPPET HEDLANDSKAP –

Degeberga backar är ett populärt utflyktsmål.

DEGEBERGA PÅ EGEN HAND

Från bokskog med vattenfall till öppet hedlandskap

” I Degeberga, ett par mil söder om Kristianstad, finns flera utflyktsmål och vandringsleder. Degeberga backar och Forsakarsravinen är två av Vattenrikets* besöksplatser. I Degeberga på egen hand får du tips på sevärdheter, natur och kultur.

Området erbjuder tre olika vandringsleder med varierande längd och vissa av sträckorna kan vara ganska kuperade.

Här finns det möjlighet att vandra längs den porlande bäcken som slingrar sig genom det öppna hedlandskapet vid Degeberga backar och njuta av en bedårande utsikt över de böljande kullarna.

Bedåras av den lummiga bokskogen på ravinkanten med Forsakarsbäckens vindlande vatten nedanför.

Naturreseptatet Forsakar har med sin djupa, trolska ravin och två av Skånes två högsta vattenfall i alla tider varit en

inspirationskälla till sagor och sägner och sägs vara hemvist för både pysslingar, näcken och skogssnuvan.

Här finns möjligheter att uppleva vitt skilda och varierande naturtyper.

På och utanför vandringslederna finns flera kulturella och ”naturella” sevärdheter; på kartan intill finns tolv besöksmål som du kan läsa mer om på följande sidor.

Välkommen ut!

* Biosfärområde Kristianstads Vattenrike omfattar större delen av Kristianstads kommun. Få platser har så rik och varierad natur som Vattenriket. Området är utsett till ett Biosfärområde av Unesco. Ett biosfärområde är ett modellområde som visar hur vi kan både bevara och utveckla naturens resurser på ett hållbart sätt. I Vattenriket finns besökscenter, naturum och 21 andra besöksplatser.

1. Forntida Degeberga
2. Baltiska huset
3. Degeberga kyrka
4. Degeberga backar
5. Järnvägen och banvallen
6. Flora och fauna
7. Forsakarsravinen
8. Hembygdsparken
9. Degeberga marknader
10. Spelmansstämman
11. Mörkavald
12. Vittskövle slott

	Gulvit		Bushållsplats
	Rödvit		WC, offentlig
	Röd		Parkering
	Blå		
	Utsiktsplattform, Vattenfall		

Kompletera rundturen med ljudfiler, som du hittar du vår websida. Scanna QR-koden här intill eller gå in på hemsidan: www.kristianstad.se/degeberga

Degeberga kyrka.

Hembygdsparken.

1 FORNTIDA DEGERBERGA

I norra Degeberga, på Domarringsvägen, ligger ett fornminne av stenar som kallas just domarringen, men som arkeologerna nu anser är en skeppsättning.

Några hundra meter väster om denna gjordes 2011 en häpnadsväckande upptäckt. Då hittades en minst 185 meter lång stolprad från folkvandringstiden, ungefär 500 år efter Kristus, som tyder på att platsen haft stor betydelse.

Ännu vet inte arkeologerna exakt vad radmonumentet är för någonting, men de gör jämförel-

ser med historiska platser som Gamla Uppsala och Anundshög vid Västerås. Degebergas historia är på väg att skrivas om.

En stridsyxegrav i området visar att trakten var befolkad redan 2500 år före Kristus.

2 BALTISKA HUSET

Högst upp på Tingsvägen som skär genom Degeberga från norr till söder, ligger Baltiska huset.

Det är det gamla äggpackeriet, en gång Degebergas förnämsta industri, som också var bostad åt entreprenören Enoch Flygare. Huset med de stora grå

trappstengavlarna är ett av få kvarvarande minnen av 1914 års Baltiska utställning i Malmö, där det fungerade som restaurang tills utställningen slog igen på grund av första världskriget. Enoch Flygare köpte det och lät bygga upp det på nytt i Degeberga.

3 DEGERBERGA KYRKA

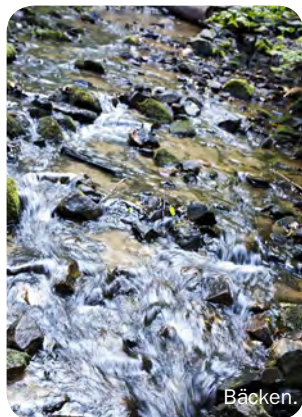
Degeberga kyrka byggdes i slutet av 1100-talet och renoverades i mitten av 1800-talet.

I dag är kyrkan mest känd för hur den renoveringen totalt förändrade kyrkans ursprungliga utseende. Här finns en predikstol från 1592 som skänktes när Henrik Brahe på Vittskövle slott frisknade till efter en svår sjukdom.

Här finns också ett altarskåp från 1920-talet med fem skulpturer av den kände konstnären Ivar Johnsson.

Tänk på att hålla din hund under extra stor uppsikt när ni är ute i naturen! I de flesta naturreservat gäller kopplingstvång. Lämna hunden hemma om du ska vandra genom beteshagar med boskap. Det är heller inte tillåtet med okopplad hund under tiden 1 mars till 20 augusti.

ALLEMANSRÄTTEN

Bäcken.

Vittskövlö slott.

Hembygdsparken.

4 DEGERBERGA BACKAR

Degeberga backar med Söndre klack, eller Sockertoppen som den också kallas, utgjorde paradiset, Körsbärsdalen, i filmen Bröderna Lejonhjärta av Astrid Lindgren.

Här finns två vandringsleder, längs den slingrande Forsakar-sån eller över den mer krävande Söndre Klack.

Kullarna formades för tusentals år sedan av mäktiga isälvar och är idag ett av få sandstäpps-områden i Sverige, som stått emot både militärövningar och grusindustri.

Degeberga backar är sedan 2008 naturreservat.

5 JÄRNVÄGEN OCH BANVALLEN

Järnvägen blev startskottet för Degebergas moderna utveckling. År 1881 stod bansträckan klar från Karpalund till Degeberga. Den kostade 700 000 kronor, inklusive lok och vagnar.

År 1900 var förlängningen till Brösarp, Östra Skånes Järnvägar, färdig.

I dag är spåren borta och banvallen runt Degeberga backar en idyll och en del av den vackra cykelleden mellan Kristianstad och havet vid Mallehem.

6 FLORA & FAUNA

I de lätta sandjordarna på Degeberga backar trivs en rad rara arter som sandnejlika, sandlilja och tofsäxing. Backsippan är talrik på senvåren och under sommarkvällarna doftar backtimjan.

Här lever en rik fauna av dyngbaggar, som månhornsbag-

Vandra i Degeberga.

Degeberga backar är naturreservat sedan 2008.

Bokskogen vid ravinen.

gen, och här kan man få möta sandödlan, vår största ödla som kan bli 22 centimeter lång.

Kungsfiskare, strömstare och stenskvätta är några av fågelarterna som trivs i området.

7 FORSAKARSRAVINEN

Forsakersravinen är naturreservat sedan 1929. En strid älv

från inlandsisens tid har skurit ut ravinen ur berget och bildat Skånes två högsta vattenfall med 7,4 respektive 10,6 meters fallhöjd.

Miljön vid Forsakarar med ravinen, bäcken och fallet, har gett upphov till en rad folksagor och sägner med jättar, pysslingar och andra skogsväsen.

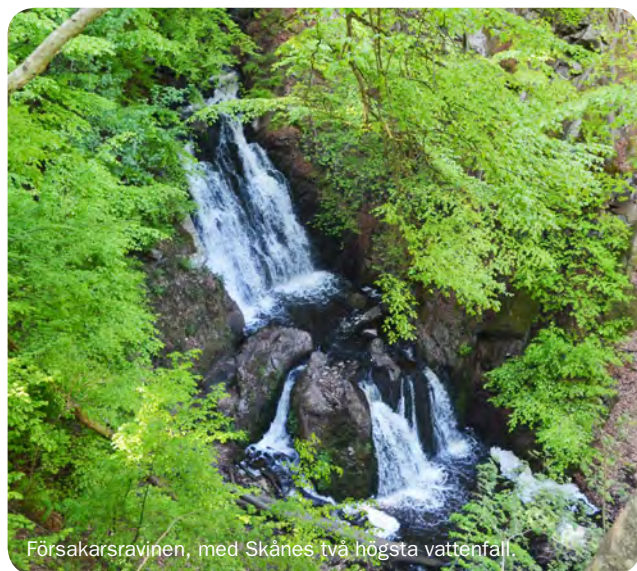
Efter istiden kom jättarna till bygden och en vacker jätteflicka förälskade sig i en stilig människopojke. Hon grävde ut en grotta där de hade sina hemliga kärleksmöten, men en svartsjuk jätte grävde ett dike, ledde om en bäck och släppte på vattnet som dränkte dem i hålan.

Så uppstod Forsakersfallet enligt gammal folktro.

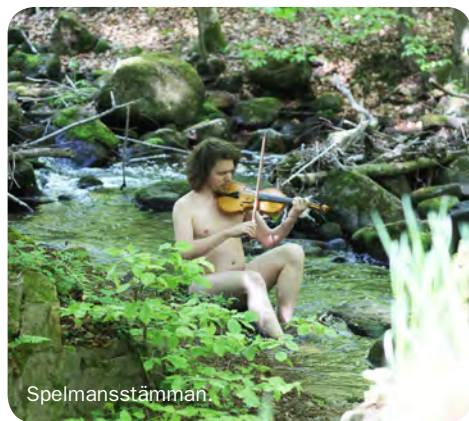
8 HEMBYGDSPARKEN

Hembygdsparken i Mörkavadsåns dalgång har ett tiotal intressanta byggnader med allehanda gamla föremål.

Vagnmuseet med vagnar från bland annat traktens slott är ett populärt besöksmål, men här finns också skulptören Ivar Johnssons ateljé från Segesholm och ett museum med en stor samling av Ivar Johnssons konst.

Forsakersravinen, med Skånes två högsta vattenfall.

Spelmansstämman

Degeberga marknader.

9 DEGEBERGA MARKNADER

Degeberga är en gammal och traditionsrik marknadsplats i östra Skåne. Degeberga marknad är en av de stora skånska familjemarknaderna i början av juli månad.

I hembygdsparken hålls också en av Sveriges största antik- och samlarmarknader med uppemot 400 utställare och årligen cirka 20 000 besökare.

10 SPELMANSSTÄMMAN

Helgen före midsommar är det traditionell spelmansstämma i Degeberga hembygdspark. Varje år. Stämman har sina rötter i början av 1980-talet.

Klockan tolv, natt, mot söndagen ringlar sig musiken ned mot Mörkavadsbäcken för näckaspel i en förtrollande inramning som inte kan fås någon annanstans.

11 MÖRKAVAD

Mörkavad, nedanför hembygdsparken, var en gång ett

samhälle som till och med växte sig större än själva Degeberga. Här samlades de som arbetade på de stora godsena, fattigfolket, och här byggde de sina egna enkla backstugor av lera.

Emelie är den mest kända av Mörkavadsborna. Hon fick jobb vid Bäckaskogs slott och blev en i raden av kung Karl XV:s älskarinnor. Författarinnan Eva Waldemarsson har porträtterat Emelie från Mörkavad.

12 VITTSKÖVLE SLOTT

Några kilometer öster om Degeberga ligger en av Skånes vackraste renässansborgar, Vitt-

skövle slott. Det har hundra rum, anor från 1550-talet och den danska släkten Brahe. Ännu i dag är det privatbostad. Nu heter släkten Stjernswärd.

Många färgstarka personer knyts till slottet, en av dem var Christian Barnekow som sägs ha gett sin häst och sitt liv för den danske kungen Christian IV. Han högs ned av svenskar. Hans sonson, som också hette Christian Barnekow, blev istället svensk hovrättspresident och togs upp i det svenska Ridarhuset.

Slottsparken är öppen för besök.

Degeberga stugby.

Kristianstads
kommun

Välkommen att kontakta oss på:

044-135000

touristinfo@kristianstad.se

www.kristianstad.se/turism

www.facebook.com/visitkristianstad

www.instagram.com/visitkristianstad